

"ВОДОВОД" а.д.

БАЊАЛУКА

ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА

ЗА 2020. годину

Бањалука, фебруар 2020. године

У В О Д

Пословна политика „Водовод“ а.д. Бањалука за 2020. годину се доноси у веома сложеним условима који се прије свега огледају и зависе од постојеће економске ситуације у граду Бањалуци, Републици Српској и окружењу.

То се пренствено односи на привредну ситуацију и ликвидност наших порошача како правних тако и физичких лица од којих зависи успешно пословање Водовода.

На приједлог Водовода, Скупштина града Бањалука је донијела 06.02.2019. године одлуку о корекцији цијене воде за домаћинство у износу од 0,11 КМ и увођење накнаде за мјерно мјесто, која је различита зависно од профила водомјера, а која се примјењује од 01.03.2019. године. Постојећа цијена воде омогућава стабилније услове пословања, односно покриће трошкова уз остваривање минималне добити, с једне стране и покриће значајних трошкова који су настали преузимањем сеоских водовода.

Пословање је и даље оптерећено отплатом кредита KfW банке за пројекат „Градски систем водоснабдевања и одвођења отпадних вода града Бањалука“ на годишњем нивоу од око 2.000.000 КМ, као и отплатом кредита Свјетске банке за изградњу II фазе фабрике воде ПП „Новоселија-2“ на годишњем нивоу од око 600.000 КМ.

У текућој 2020 години велико оптерећење за успешно пословање представљаће одржавање преузете комплетне инфраструктуре сеоских водовода у дужини од преко 700 км мреже и више изворишта од којих су најзначајнији Црно врело, Гашића врело, Бањица и успостављања управљачког механизма са Водоводом Пријedor.

Пословна политика „Водовод“ а.д. Бањалука се састоји из сљедећих цјелина:

1. ЦИЉЕВИ ОСТВАРЕЊА ПОСЛОВНЕ ПОЛИТИКЕ
2. ВОДОСНАБДИЈЕВАЊЕ И ОДВОЂЕЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА
3. СМАЊЕЊЕ ГУБИТАКА НА СИСТЕМУ ВОДОСНАБДИЈЕВАЊА
4. КОМЕРЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА
5. ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНА ПОЛИТИКА
6. ПРАВНА ПОЛИТИКА И КАДРОВИ
7. ПОЛИТИКА ОБЕЗБЛЕЂЕЊА ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА
8. ПОЛИТИКА ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА
9. ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ
10. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
11. ЈАВНОСТ РАДА

1. ЦИЉЕВИ ОСТВАРЕЊА ПОСЛОВНЕ ПОЛИТИКЕ

Квалитетно водоснабдијевање и одвођење отпадних вода пружа становништву основне предуслове за живот и заштиту здравља, омогућава раст и развој привреде и обезбеђује функционисање институција. Обезбеђење услуге водоснабдијевања и одвођења отпадних вода је обавеза „Водовода“ а.д. Бањалука и уколико је та обавеза испоштована у квалитету и квантитету, значај ће се рефлексити на Град и његове структуре, пошто се успјешност власти мјери са квалитетом комуналне услуге, у овом случају за најшири дио популације.

Потрошач или корисник услуге је најзначајнији у систему водоснабдијевања и одвођења отпадних вода и његово задовољство вреднује успјешност Друштва. Потрошач доприноси повећању пословних прихода који стварају нову вриједност за Друштво и зато мора бити у центру доношења пословних одлука. За обезбеђење услуге водоснабдијевања и одвођење отпадних вода се брину запослени у „Водоводу“ а.д. Бањалука, тако да је потребно очувати и њихов социјални и друштвени статус бар на досадашњем нивоу.

Циљеви пословне политike у 2020. години треба да обезбиједе:

- континуирано снабдијевање потрошача хигијенски исправном водом за пиће, у довољним количинама, са одговарајућим притисцима, уз редовну набавку хемикалија и енергената,

- уредно одвођење отпадних вода за потрошаче прикључене на јавну канализацију,
- редовно вршење контроле воде у властитој лабораторији, јавној установи за здравство и специјализованим институцијама ван земље,
- набавку средстава и савременог материјала у довољним количинама за одржавање система (постројења за производњу воде, пумпне станице, водоводна мрежа)
- смањење комерцијалних и техничких губитака у систему водоснабдијевања,
- обрачун и контролу потрошње воде, (4 пута годишње за индивидуалне потрошаче и сваки мјесец за све остале категорије потрошача),
- остварење наплате потраживања на нивоу 98%.
- финасирање свих трошкова пословања, водећи се принципима економичности и рационализације средства за планиране јавне набавке и завршетак планираних инвестиција,
- ефикасну наплату потраживања употребом свих легалних и легитимних инструмената наплате путем Суда,
- континуирану едукацију запослених са побољшањем услова рада,
- редовну исплату плата и накнада запосленима по важећим актима,
- рад свих запослених и управљачке структуре у складу са позитивним законским прописима,
- транспарентну сарадњу са оснивачем, потрошачима и јавношћу
- транспарентну сарадњу са Синдикалном организацијом.

2. ВОДОСНАБДИЈЕВАЊЕ И ОДВОЂЕЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА

Водоснабдијевање и одвођење отпадних вода су основна дјелатност „Водовода“ а.д. Бањалука за чији квалитет и квантитет је потребно обезбиједити слједеће:

- Производња и дистрибуција воде

За производне капацитете: бунарски систем 400 l/s, фабрика воде, прва фаза 600 l/s, фабрика воде, друга фаза 400 l/s и извориште Суботица 20 l/s, Црно врело 90 l/s, Гашића врело 40 l/s, Бањица 24 l/s континуирано обезбеђивати неопходне хемикалије, електричну енергију за производњу хигијенски исправне воде и њену дистрибуцију до пумпних станица, резервоара и крајњих корисника. Обезбиједити редовно одржавање постројења и објеката, као и функционисање постојећег и дограмају потребног командно контролног система. Планирано је значајно улагање у извориште и хлорну станицу у оквиру Фабрике воде. Извориштима Суботица, Црно врело, Гашића врело, Бањица, такође приступити у смислу реконструкције, очувања и заштите, уз уважавање чињенице да становништво које се са њих снабдијева водом нема алтернативу.

- Контрола квалитета воде

Контролу квалитета воде обезбиједити на нивоу усвојеног Програма у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће и надлежности Републичког инспектора, који подразумијева основне, проширене и периодичне прегледе у властитој лабораторији, надлежној лабораторији Института за јавно здравство Републике Српске и специјализованим лабораторијама Србије, Хрватске и Словеније. Контрола квалитета је приоритет у смислу обезбеђења средстава з покривање трошкова за анализе, опрему и кадрове.

- Одржавање система водовода и канализације

Одржавање водоводног и канализационог система вршити континуирано са савременим материјалима, довољним бројем извршилаца, радних машина и механизације. Планиране набавке грађевинских машина су неопходне за нормално функционисање одржавања. На основу Програма евидентије кварова, чишћења и снимања постојећег канализационог система, те осталих активности, давати приједлоге за реконструкције и побољшање рада водоводног и канализационог система.

- Развој система

Развој система наставити са сталним одржавањем и кориштењем базе података за водовод и канализацију у ГИС технологијама, у складу са потребама потрошача и развоја града Бањалука. Развој система подијелити на одржавање и осавремењавање система за постојеће потрошаче и нове потребе. Постојећи систем сагледавати, вршити мјерења, израду пројекта и програма за реконструкције. За развој система за нове потрошаче обезбедити стални контакт и уску сарадњу са Одјељењем за комуналне послове АСГ Бањалука. Посебан сегмент је успостава рада (од 01.01.2020. године) објекта Опште лабораторије фабрике воде у Новоселији.

3. СМАЊЕЊЕ ГУБИТАКА НА СИСТЕМУ ВОДОСНАБДИЈЕВАЊА

Смањење губитака у систему водоснабдевања је један од приоритетних задатака у Друштву. Ове активности се издвајају, у складу са усвојеним Програмима, као најважнија обавеза и циљ пословне политике, након обезбеђења остварења основне дјелатности. У склопу предметних активности планира се следеће:

Технички губици

- Из домена краткорочних мјера вршити слједеће:

Обављати континуирано текуће радове описане у одржавању водоводног система, односно ажурано поправљати све видљиве кварове, као и дијагностиковати по посебним Програмима.

- Из домена средњорочних мјера вршити слједеће:

Формиране основне зона билансирања воде за сектор „Сјевер“ опремити адекватном опремом, припремити податке за израду хидрауличког модела и извршити билансирање и прорачун учинковитости по IWA методологијама.

Извршити контролу димензиониранисти постојећих великих водомјера и предложити њихову замјену.

- Из домена дугорочних мјера вршити слједеће:
- За 2020. годину се не планира замјена 2% цјевовода на годишњем нивоу, због недостатка средстава, али ће се радити на изради проектне документације.
- Заједно у сарадњи са градом Бањалука планирана је изградња нове водоводне мреже са улагањима у пројекте Вода 1 и Вода 2.

Комерцијални губици

Откривање и искључивање нелегалних потрошача је такође континуирана активност за коју треба обезбедити подршку и поставити јасну границу између воде, као основне потребе за живот, техничких предуслова за приклучење и друштвене неодговорности нелегалних потрошача.

Планира се наставак легализације нелегалних прикључака по два основа:

- Подручја где је изграђена секундарна водоводна мрежа

На већем дијелу рубних подручја Градска управа града Бањалука је изградила секундарну водоводну мрежу (Кульани, Пријечани, Дебељаци). На овим подручјима се планира наставак легализације нелегалних прикључака.

- Подручја где нема изграђене секундарне водоводне мреже

На дијеловима града где нема изграђене секундарне водоводне мреже планирали изградњу цјевовода из властитих средстава, колико то могућности буду дозвољавале и вршити легализацију прикључака које ће омогућити укидање јавних чесми.

У овим активностима се очекују значајни проблеми и велики ангажман запослених у смањењу броја нелегалних потрошача, јер је присутна општа недисциплина и негативан однос становништва према имовини јавног сектора.

У овим активностима се очекује значајна подршка надлежних органа Градске управе Града Бањалука.

4. КОМЕРЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Политика продаје

За наредну годину се предвиђа континуиран рад на повећању продаје производа и услуга у свим категоријама потрошача и наставак активности на уређењу дужничко-повјерилачкима односа путем споразума и уговора о продаји и наплати наших производа.

Предвиђен је и пилот-пројекат даљинско очитавање водомјера у ЗЕВ-овима. Термин повећања продаје се односи на контролу потрошње воде у планираним и ванредним очитавањима свих категорија потрошача и легализацији нелегалне потрошње који је описан у поглављу Смањење губитака у систему водоснабдевања- Комерцијални губици.

У дијелу повећања обима услуга према трећим лицима потребно је провести активности за конкурентност понуда на тржишту, и осигурати констатно присуство и праћење потражње тржишта за услугама које Друштво може пружити трећим лицима.

Политика набаве

Набавке у 2020. години ће вршити у складу са Планом пословања, Планом набавки, дефинисаним стратешким и оперативним циљевима и финансијским могућностима Друштва, поштујући Закон о јавним набавкама БиХ.

Поред набавки које су регулисане Преговарачким поступком, тежиште ће бити на набавкама путем Отвореног поступка, са јасно дефинисаним перформансама квалитета и цијене производа.

5. ФИНАНСИЈСКА ПОЛИТИКА

Економско-финансијска политика је дио пословне политike која садржи скуп одлука и мјера заснованих на одређеним правилима и принципима који се примјењују у пословним трансакцијама у циљу остварења задатака Друштва. Главни циљ је обезбеђење финансијских средстава за обављање основне дјелатности и одржавање неопходног нивоа ликвидности за испуњење обавеза према потрошачима, добављачима и запосленима.

За успјешно пословање је потребно обезбедити материјалну основу, нарочито због приспјелих обавеза по основу враћања кредита Свјетске банке на

годишњем нивоу од око 600.000 КМ и прикупљања средстава за отплату кредита KfW банке од око 2.000.000 КМ.

У склопу економско-финансијске политike су предвиђене сљедеће активности:

- Створити услове за остварење позитивног финансијског резултата на крају пословне године, који поред прихода од основне дјелатности подразумијевају и снажну борбу за пружање услуга трћим лицима у оквиру споредне дјелатности.
- Започети активности на измјени Одлуке о јавном водоводу и јавној канализацији како би се на бољи начин прецизирали одређени проблеми који се дешавају у пракси.
- Водити рачуна о ликвидности и одржавању позитивног тока готовине, као и измирењу обавеза по основу пореза, доприноса, кредита и плате и накнада запосленима.
- Све пословне промјене спроводити у складу са међународним рачуноводственим стандардима.
- Континуирано побољшавати наплату од потрошача за текуће обавезе а за наплату из протеклог периода користити све законом утврђене облике наплате, као и искључења са система водоснабдевања.
- Наставити започете активности у 2019. години по питању утуживања дуга потрошача за воду, како би се спријечила застара утврђена Законом.
- Сагледавати све трошкове и вршити анализу потреба и могућих уштеда кроз ефикасније кориштење свих расположивих средстава.
- Сагледавати и рационализовати трошкове путовања, рекламе и репрезентације.
- Смањивати трошкове пословања на свим нивоима, који не угрожавају обављање основне дјелатности.

6. ПРАВНА ПОЛИТИКА И КАДРОВИ

У оквиру правне политike „Водовод“ а.д. Бањалука циљеви су сљедећи:

- Вођење пословне политike према позитивним законским прописима, поштујући све законе у оквиру којих се одвија дјелатност Друштва.
- Одржавање редовних сједница Скупштине акционара, Надзорног одбора, Одбора за ревизију и Управе Друштва, са праћењем провођења донесених одлука.
- Стављање у функцију Сокоп система.
- Обезбеђење свих предуслова за заштиту на раду и заштиту од пожара.
- Унапријеђење корпоративног управљања.
- Предузимање свих правних радњи пред надлежним судовима.
- Едуковање запослених у циљу рационализације трошкова пословања и побољшања квалитета рада запослених.
- Јачање колективне припадности, односа према раду, дисциплини и корпоративном идентитету, у функцији остварења заједничких циљева појedинача и друштва.
- Запошљавање неопходних кадрова.

7. ПОЛИТИКА ОБЕЗБЈЕЂИВАЊА ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА

Извршена је набавка пословног простора, о сада је неопходна адатације и реконструкција. Планом пословања за и Планом инвестиција за 2020. годину је предвиђено улагање од око 2.300.000КМ за ове потребе.

У оквиру истог се планира формирање интегрисаног централног система контроле и управљања процесима у водоводу, као и протока информација између сектора Друштва (успостава командно-контролног центра).

8. ПОЛИТИКА ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

У склопу развоја, увођења нових и унапријеђења постојећих информационих технологија реализовати:

- Одржавање изгледа и садржаја екстерног и интерног портала друштва, реализација интерактивног портала са приказом одређених података из базе података.
- Програмске модуле за: обрачун текућих камата, јавне набавке, праћење трошкова на мјесту настанка, главну благајну и унос и праћење података за привремене потрошача.
- Годишње одржавање софтвера, интерних комуникација, као и опреме, са набавком дијела лиценци.

9. ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ

У наредној години се, по раније усвојеним програмима, планира ресертификација имплементираних стандарда од стране овлаштених институција. Ради се о уведеним стандардима:

- ISO 9001:2008 – системи управљања квалитетом
- ISO 14001:2009 – системи управљања заштитом животне средине
- HACCP – анализа опасности и критичних контролних тачака (квалитет воде)

Саставни дио пословне политике за 2020.годину је остварење Циљева ИМС и Програм остварења циљева ИМС за 2020.годину.

10. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита животне средине и екологија су двосмјерно значајне за Друштво, из разлога што нам је битна заштита воде ријеке Врбас, узводно од града, као сировине за производњу воде за пиће, али се појављујемо и као највећи загађивач, пошто се отпадне воде без третмана испуштају у ријеку Врбас.

Планиране су активности на обиљежавању Свјетског дана вода, чиме се подиже свијест о екологији и очувању воде. Такође, активно учешће у међународним организацијама кроз Удружење „Водоводи Републике Српске“ и IAWD у чијој сарадњи ће бити организован и први „Water summit Бања Luka 2020“ у априлу 2020. године.

Обавезе које проистичу из закона који регулишу област заштите животне средине ћу досљедно проводити, укључивати се у еколошке активности на нивоу града Бањалука. Едукацију најмлађих популација провести са једном од Основних школа у Бањалуци у оквиру обиљежавања Свјетског дана вода.

По одговорностима из дјелатности, пратити и укључивати се у све активности развоја канализационог система и изградње уређаја за третман отпадних вода које се воде на нивоу Градске управе Града Бањалука.

11. ЈАВНОСТ РАДА

„Водовод“ а.д. Бањалука врши једну од најважнијих функција и опслужује око 200.000 потрошача, из чега произилази да је неопходна јавност рада.

Све информације о водоснабдевању и одвођењу отпадних вода ће бити доступне потрошачима путем личних контаката, ИТ технологија, надлежних органа, институција и медија.

Остале информације ће бити доступне, у свему, према законским процедурама. Јавност рада према Градској управи ће се обезбиједити кроз редовна информисања и састанке са надлежнима.

Јавност рада са запосленима ће се одвијати у складу са општим актима Друштва и кроз личне контакте, путем Основне организације синдиката, Борачке организације и осталих организација и актива Друштва.

ДИРЕКТОР:

Зоран Поповић, дипл.инж.шумарства.